

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

LMBT EMBEREK JOGAIÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/20/25/2019.
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ
2019. FEBRUÁR 26. 15.00

Helyszín: Igazságügyi Minisztérium IV. emelet 439/a. tárgyaló

Időpont: 2019. február 26. 15.00

Tárgy: az LMBT Emberek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Völner Pál parlamenti államtitkár, a Tematikus Munkacsoport elnöke köszöntötte a megjelenteket, ismertette a napirendet és javasolta, hogy az Ügyrend elfogadására a napirendek előtt kerüljön sor. Elmondta, hogy az ügyrend tervezetét a Titkárság megküldte a Tematikus Munkacsoport tagjai részére, amelyre írásban észrevétel nem érkezett.

Az ülésen szóbeli észrevétel nem hangzott el, a Munkacsoport az LMBT Emberek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport ügyrendjét egyhangúlag elfogadta.

1. napirendi pont: Az Európa Tanács CM/REC(2010)5. számú ajánlása kapcsán készült magyar jelentésben tett ajánlások utánkövetése

Dr. Völner Pál elmondta, hogy érkezett egy javaslat a nem jogi elismerésével kapcsolatos eljárások témájának napirendre tűzésére vonatkozóan, de mivel az ET ajánlások több ponton is kitérnek a nem-és névváltoztatással kapcsolatos eljárásokra, ezért külön napirendi pontként nem kerül megjelenítésre a téma. Az anyag – amely előzetesen megküldésre került a Munkacsoport tagjainak – kb. 90%-os arányban tartalmazza a tárcák egyes ajánlásokra vonatkozó válaszait.

Dombos Tamás a Háttér Társaság képviselőjében elmondta, hogy az anyagot áttekintették, írásban az összes kérdésre visszajelzést fognak adni. Kiemelte, hogy most már kevés olyan ajánlás van, amelynek kapcsán egyáltalán nem készült állásfoglalás semelyik állami szerv vagy minisztérium részéről. Az anyag véleményeztetése 2013-ban indult, 6 év alatt sikerült a 90%-ra eljutni, ami nem egy tökéletes teljesítmény. Az ajánlások, amelyeket 2012-13-ban fogalmaztak meg, az akkori helyzetre reflektáló ajánlások. 2018-ban az ET kezdeményezte az ajánlás második felülvizsgálatát, amelyre készítettek egy frissített jelentést, frissített ajánlásokkal és 2018 júliusában megküldték az ET-nek. A 180 oldalas jelentés angol nyelven érhető el, amelyből készülni fog magyar nyelvű kivonat, melyet megküldenek a Munkacsoport tagjai részére. Véleménye szerint a jelentés naprakész és viszonylag átfogó lesz. Megjegyezte, hogy az oktatási programok kapcsán érkeztek új visszajelzések, amelyekről eddig még nem tudtak.

Dombos Tamás kiemelt néhány pontot az anyagból, amelyekben nagyon mást mondanak az egyes állami szervek. Hangsúlyozta a gyűlölet-bűncselekmények közérthető definíciója meghatározásának fontosságát. A különböző nemzetközi szervezetek elvárják, hogy jelentsenek a különböző gyűlölet-bűncselekmények számára vonatkozóan. A 2017. évre vonatkozóan az EBESZ részére egy más

számot küldtek meg, mint ami a korábbi módszertannak megfelelne, anélkül, hogy tudni lehetne, hogy mi van a változás mögött. Erre tekintettel közérdekű adatigénylést terjesztettek elő.

Dombos Tamás kiemelte továbbá azokat az eseteket, amelyekben a különböző állami szervek más állami szervekre hivatkoznak. Megjegyezte továbbá, hogy vannak egyértelműen megvalósult javaslatok, amelyekről a minisztériumok nem tudnak. Példaként említette a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság média monitoringja kiterjesztését a szexuális irányultságra és nemi identitásra.

Dombos Tamás jelezte továbbá, hogy alapvetően eltérő az érintett civil szervezetek és a kormányzat álláspontja a különböző családi kérdések kapcsán, a bejegyzett élettársi kapcsolat szabályozása, az örökbefogadás, a mesterséges megtermékenyítés kérdésére vonatkozó szabályozás kapcsán. Elmondta, hogy a korábbiakban nem, de ma már egyértelműen problémát jelent a civil szervezetek működési környezetének kérdése. Az új jelentés 2-3 ajánlásban már tartalmazza az új problémás területeket, részben a külföldről támogatott civil szervezetekre vonatkozó regisztrációs kötelezettséget, részben a bizonyos civil támogató szolgáltatások potenciális kriminalizálását. A nem jogi elismerésének a kérdése tekintetében elmondta, hogy valóban kezdeményezték külön napirendi pontként tárgyalni. Röviden ismertette az eddigi gyakorlatot és a kialakult helyzetet.

Dr. Szajbély Katalin az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala képviselőjében elmondta, hogy a jogi értelemben vett nem- és névváltoztatás szabályozásának kérdése valóban kaotikus és egyelőre megnyugtató véget nem ért folyamat. Az ombudsman először 2016-ban, az AJB-883/2016. számú jelentésében állapította meg számos alapjog sérelmét, majd 2018 szeptemberében az AJB-294/2018. számú jelentésben megállapította, hogy nem történt érdemi előrelépés a 2016-os állapotokhoz képest. Ugyanazok a problémák és visszasságok továbbra is fennállnak.

Sándor Bea a Magyar LMBT Szövetség képviselőjében kiemelte, hogy a családokat érintő – a gyermekek örökbefogadását, gyermekvállalást vagy a mesterséges megtermékenyítés – kérdéskörök áttekintése során feltűnő volt az elvi elutasítás. Lehet, hogy ez most még nem látszik a gyermekvállalók fiatalsága miatt, de néhány éven belül biztos lesznek olyan esetek, amikor hangsúlyosan megjelenik majd, hogy mit jelent az, hogy a szülei nem lehetnek mindketten a szülei.

Dr. Völner Pál a gyűlölet-bűncselekmény definíciójával kapcsolatosan elmondta, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) több tényállása is a gyűlölet-bűncselekményekre vonatkozik. A szakterületek nem találnak egy olyan absztrakciós szintet, ahol közösen össze tudnák foglalni ezeket. Ez egy jogtechnikai probléma, nem olyan ténylegesen fennálló probléma, hogy a jogrendszer ne tudna ezekben az esetekben kereteket adni ennek a szankcionálásához. **Dr. Völner Pál** a médiahatósággal kapcsolatban jelezte, hogy a minisztérium adott esetben nem kontrollálta kellően a kérdést, de a médiahatóság önállóságára nézve ez nem is baj, főleg, mivel ebben a tekintetben jó eredményre jutottunk. A civil szervezetek működési környezetével kapcsolatosan elmondta, hogy olyan adat nem érkezett az IM-hez, amely alapján kimutatható lett volna, hogy a korábbiakhoz képest ténylegesen vagy részben ellehetetlenítette volna a működését valamely civil szervezetnek. **Dr. Völner Pál** a nem- és névváltoztatás kérdésével kapcsolatosan megköszönte a kiegészítéseket, és ígéretet tett rá, hogy a Titkárság részéről folytatják a megkezdett tevékenységet és a két minisztérium között megpróbálják tisztázni azt. A családpolitikával kapcsolatosan jelezte, hogy a szabályozóknak világos és tiszta kereteket kell adniuk.

Dombos Tamás hangsúlyozta a fontosságát a nem jogi elismerése kérdéskörének külön napirenden való tárgyalásának. Elmondta, hogy a téma kapcsán más nemzetközi szervektől is több megkeresést kaptak.

Dombos Tamás megjegyezte, hogy jó, hogy a munkacsoportüléseken és írásban is zajlik kommunikáció, de ennek az az előnye is meg kellene, hogy legyen, hogy valamilyen reakciók érkezzenek a másik felek részéről. Ezt egyre kevésbé tapasztalják.

Dr. Völner Pál megjegyezte, hogy a témák napirendre kerülnek és kimutathatóak az ütközések is. Megpróbálnak olyan összegzéseket adni, ami alapján a minisztériumok részére közvetíteni tudják, megtörténik a feladat kiosztás. A válaszok jó része már megoldást is tartalmaz. Ez nem nevezhető passzív és nem kellően eredményes munkának. A szabályozás kialakítása más területeken is hosszú éveket vesz igénybe.

2. Egyebek

Dombos Tamás elmondta, hogy a mai napon jelent meg az ILGA-Europe európai LMBTI ernyőszervezet éves jelentése az európai LMBTI jogok állásáról. A jelentés online elérhető, a magyar fejezet kiosztásra került az érdeklődőknek.

Dr. Völner Pál felajánlotta, hogy a Titkárság az emlékeztetővel együtt az ILGA Europe éves jelentését is megküldi a munkacsoport tagjainak.

Hangfelvétel alapján készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Látta: Szabó-Princz Viktória titkárságvezető, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM

Jóváhagyta: dr. Völner Pál parlamenti államtitkár, IM